

**MEMORANDUM
über die Zusammenarbeit der
Nationalparkverwaltungen Šumava
(CZ) und Bayerischer Wald (D)**

In einem der am wenigsten von Menschen beeinträchtigten Waldökosysteme Mitteleuropas wurden zum Schutz dieses Naturerbes von gesamteuropäischer Bedeutung die beiden Nationalparke Böhmerwald - Šumava und Bayerischer Wald beiderseits der deutsch-tschechischen Staatsgrenze errichtet

**Beide Nationalpark-Verwaltungen
schließen**

- im Bewußtsein der ständig wachsenden Bedeutung von grenzübergreifenden Schutzgebieten in einem zusammenwachsenden Europa zum Erhalt der ökologischen Vielfalt im tschechisch-bayerischen Grenzraum sowie als "Brücken der Verständigung" zwischen den Menschen,
- im Bewußtsein der unmittelbaren Nachbarschaft und der Verbindungen beider Regionen historischer, kultureller sowie naturräumlicher Art,
- im Bemühen um den Erhalt der Natur- und Kulturwerte des "Grünen Daches Europas" mit Hilfe des Nationalpark-Status,
- in Anerkennung dieser Bedeutung auch durch aktive Mitgliedschaft und gemeinsame Zusammenarbeit im Rahmen der EUROPARC-Föderation als Dachorganisation europäischer Großschutzgebiete,
- auf Basis der bisherigen langjährigen Zusammenarbeit.

**MEMORANDUM
o vzájemné spolupráci mezi správami
národních parků Šumava (CZ) a
Bavorský les (D)**

V lesním ekosystému střední Evropy podél česko-německé státní hranice, který je jedním z nejméně ovlivněných člověkem, byly k ochraně přírodního dědictví celoevropského významu zřízeny národní parky Šumava a Bavorský les.

Obě správy národních parků

- vědomy si neustále narůstajícího významu a váhy přeshraničních chráněných území v podmínkách integrující se střední Evropy jako aktivního příspěvku jednotlivých států k uchování ekologické integrity evropského regionu i jako "mostů porozumění" mezi jednotlivými národy,
- vědomy si vzájemného bezprostředního sousedství a přírodních, kulturních i historických vazeb obou regionů,
- vedeny snahou o uchování přírodních a kulturních hodnot území zvaného "Zelená střecha Evropy" za pomoci statutu národního parku,
- vyjadřující uznání tohoto významu i aktivním členstvím a vzájemnou spoluprací v rámci organizace Europarc, sdružující evropská velkoplošná chráněná území, vycházející z dosavadní dlouholeté vzájemné spolupráce.

hiermit das

Memorandum über die
Zusammenarbeit der
Nationalparkverwaltungen Šumava
und Bayerischer Wald

Beide Parkverwaltungen halten die
Zusammenarbeit für eine notwendige und
nachhaltige Voraussetzung für die
Verwirklichung der Nationalpark-
Zielsetzung.

Dieses Memorandum schafft den Rahmen
für die konkrete Zusammenarbeit beider
Parke. Schwerpunkte dieser
Zusammenarbeit sind:

1. die Gründung eines gemeinsamen
Gremiums zur Abstimmung aller
grenzübergreifenden
parkgebietsbezogenen Angelegenheiten
incl. regelmäßiger Auswertung von
gemeinsamen Aktivitäten
2. die fallweise Einladung jeweiliger
Parkverwaltungs-Vertreter als
Sachverständige an Sitzungen des
Nationalpark-Beirates
3. die Koordinierung und Abstimmung
gemeinsamer Planungen
4. die Schaffung gemeinsamer
Arbeitsgruppen *für* einzelne Bereiche
5. der Kontakt des Park-Leitungsteams in
regelmäßigen Zeitabschnitten
6. die Erstellung eines Programms
"Personalaustausch" (z.B. Studien- und
Praxisaufenthalte, Bildungsprogramme,
Sprachkurse u.a.)
7. die gemeinsame Abstimmung in Bezug
auf die EU-Förderprogramme (z.B. PHARE-
INTERREG)

uzavírají tímto

Memorandum o vzájemné
spolupráci
správ národních parků Šumava a
Bavorský les

Obě správy považují spolupráci za
nezbytný a trvalý předpoklad
uskutečňování cílového poslání národních
parků.

Toto memorandum vytváří rámec pro
konkrétní spolupráci obou parků.
Základní těžiště této spolupráce tvoří:

1. Ustavení společného grémia ke
koordinaci všech záležitostí
přeshraničního charakteru týkajících se
obou parků, včetně pravidelného
vyhodnocování společných aktivit.
2. Přizvání zástupců druhé správy jako
odborníků k jednání poradního orgánu
příslušné správy parku (dle potřeby).
3. Koordinace a vzájemné odsouhlasení
společných záměrů.
4. Vytvoření společných pracovních skupin
pro jednotlivé okruhy činností.
5. Kontakt vedení správ v pravidelných
časových intervalech.
6. Vytvoření programu "Vzájemná výměna
personálu", (například studijní pobyty a
praxe, vzdělávací programy, jazykové
kurzy aj.).
7. Společná koordinace ve věci podpůrných
programů Evropské unie (například Phare-
Interreg).

Auf Grund des unterschiedlich langen Bestehens beider Nationalparke konzentrieren beide Verwaltungen ihre Zusammenarbeit auf folgende Tätigkeitsbereiche:

Naturschutz

- Verbesserung der Lebensbedingungen der charakteristischen Tierarten (v.a. Luchs, Auerhuhn, Birkhuhn, Fischotter) mittels gemeinsam koordinierter Managementmaßnahmen, Projekte und anderer Aktivitäten incl. Regulierungsmaßnahmen, Förderungsmaßnahmen, Monitoring sowie Informationsaustausch und Veröffentlichung der Ergebnisse.
- Abstimmung von Management-Maßnahmen für das Rotwild im Interesse der Erhaltung bzw. Verbesserung der Bedingungen für die natürliche Waldverjüngung nach Absprache bzw. aufgrund eines gemeinsamen Projektes.
- Schaffung von Dauerbeobachtungsflächen im Wald, das beiden Seiten eine langfristige Möglichkeit gewährleistet, die natürliche, ohne menschliche Eingriffe ablaufende Waldentwicklung zu verfolgen, im Rahmen des gemeinsamen Projektes gegenseitig die Ergebnisse auszutauschen und sie zugunsten der Zielsetzung der Nationalparke weiter zu nutzen.
- Fortsetzung des Managements der Wälder besonders an der gemeinsamen Grenze beider Nationalparke in gemeinsamer Zusammenarbeit (Genpool-Fichtenbestände, Borkenkäfermanagement, usw.).

Vzhledem k rozdílné době trvání obou parků zaměřují obě správy svoji spolupráci na následující okruhy činností:

Ochrana přírody

- Zlepšování podmínek pro zachování a přežití typických živočišných druhů (především rysa, tetřeva, tetřívka, vydry) za pomoci vzájemně koordinovaných managementových opatření, projektů a jiných aktivit, včetně regulačních a podpůrných opatření, monitoringu i výměny informací a popularizace výsledků.
- Koordinace managementových opatření týkajících se jelení zvěře v zájmu uchování, popř. zlepšení podmínek přirozeného zmlazování lesa na základě vzájemné dohody, popř. společného projektu.
- Založení trvalé sítě monitorovacích ploch v lesním prostředí, zajišťující oběma stranám dlouhodobou možnost sledování bezzásahového průběhu přírodního vývoje lesa v podmínkách obou parků, v rámci společného projektu si navzájem vyměňovat výsledky a dále je využívat ve prospěch cílového poslání národních parků.
- Pokračování úzké spolupráce při managementu lesních porostů zejména na styku hranic obou NP (geneticky autochtonní porosty, management kůrovce atd.).

Erholung, Bildung, Öffentlichkeitsarbeit

- Die Öffnung der Nationalparke für die Besucher dient insbesondere dem Erlebnis unberührter Natur. Um dieses Ziel zu verwirklichen, werden gemeinsame Vorhaben (z.B. Wanderwege-Systeme - soweit rechtlich zulässig - Veranstaltungen zur Förderung der Zielsetzung von Nationalparks, Nationalpark-Informationszentren, mehrsprachige Infos und Publikationen o.a.) realisiert.
- Im Bereich der Umweltbildung und Waldpädagogik wird die Zielgruppe Kinder und Jugendliche in den Parkregionen in den Vordergrund gestellt (gegenseitiger Jugendaustausch, Partizipation am Projekt Jugendcamp, gemeinsame Veranstaltungen für die Schulklassen im Bereich von Grenzübergängen).
- Der Einbindung der Bevölkerung auf beiden Seiten der Grenze wird höchste Aufmerksamkeit gewidmet. Öffentliche Präsentation der gemeinsamen Projekte, Veranstaltungen regionaler Bedeutung sowie eine gemeinsame Informations- und Öffentlichkeitsarbeit wird angestrebt.

Forschung, Monitoring

Die Zusammenarbeit wird vorwiegend auf gegenseitig abgestimmte Forschungs- und Monitoringprojekte in folgenden Bereichen konzentriert:

- Natürliche Waldentwicklung
- Untersuchungen zu Schutz, Erhalt und Wiedereinbürgerung von heimischen Tier- und Pflanzenarten

Rekreační využití, ekologické vzdělávání, práce s veřejností

- Zpřístupnění národních parků slouží především k umožnění prožitků, jež nabízí návštěvníkům volně se vyvíjející neovlivňovaná příroda. K realizaci těchto cílů se uskutečňují ve vzájemné spolupráci společné záměry (např. projekty přeshraničních turistických tras - je-li to právně přípustné, akce na podporu prezentace poslání a cílů parků, informační střediska, vícejazyčné informační materiály, publikace apod.).
- Při spolupráci v ekologickém vzdělávání se v první řadě věnovat dětem a mládeži regionů obou národních parků (výměnné pobyty mládeže na reciproční bázi, participace na projektu Jugendcamp, společné akce pro děti základních škol v dosahu hraničních přechodů apod.).

Nejvyšší pozornost je třeba věnovat komunikaci s místním obyvatelstvem na obou stranách hranice, zejména ve formě veřejných prezentací společných projektů, společných akcí regionálního charakteru i společné informační činnosti a práci s veřejností.

Výzkum, monitoring

Spolupráce se bude orientovat zejména na vzájemně koordinované projekty výzkumu a monitoringu především v následujících sférách činnosti:

- Přirozený vývoj lesa.
- Ochrana, zachování a reintrodukce místních druhů živočišných i rostlinných.

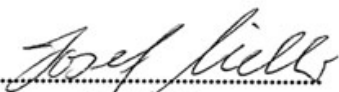
- Hydrologie (besonders Beziehung Waldökosysteme- Wasserverhältnisse- Schutzstatus)
- Austausch von Daten als Grundlage für gemeinsame Projekte.
- Hydrologický výzkum (zejména vztah lesní ekosystémy - vodní poměry - statut ochrany).
- Výměna dat jako základu společných projektů.

Abhängig vom Ablauf und nach Auswertung der Ergebnisse der gegenseitigen Zusammenarbeit kann dieses Memorandum nach gemeinsamer Absprache um eventuelle neue Aspekte erweitert, bzw. ergänzt oder geändert werden

V závislosti na průběhu a po vyhodnocení výsledků vzájemné spolupráce může být toto memorandum po vzájemné dohodě rozšířeno, případně doplněno či změněno o další aspekty.

Bayerisch Eisenstein / Železná Ruda

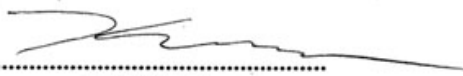
den / dne 31. 8. 1999

Josef Miller

Bayerischer Staatsminister
für Ernährung, Landwirtschaft
und Forsten

Bavorský státní ministr výživy,
zemědělství a lesů

Miloš Kužvart

ministr životního prostředí
České Republiky

Der Minister für Umwelt
der Tschechischen Republik